

(První reportáž z festivalu Vánoční prázdniny v Telči)

Věže v Telči jsou vidět odevšad bez ohledu na směr, odkud člověk do města přijíždí. Jsou poznávacím znamením a majákem signalizujícím, že přijde opět pár krásných dnů s milými lidmi. Vždy mi připadá, že jsem Telč nechal za zády nedávno, téměř včera. Z letošních, z veliké části deštivých, Prázdnin v Telči, zbyl počítač nabitý fotkami a vzpomínky uložené do paměti.

Vánoční Prázdniny v Telči, pořádané každoročně Milanem "Medvědem" Kolářem, jsou krátkým krásným zastavením mezi Vánocemi a dnem, kdy funguje jediná spravedlnost na světě, běh našeho života, přesvědčující nás, že stárneme. Loňské Vánoční prázdniny byly plné sněhu tvořícího v plném slunci neskutečně krásný kýč. Letos zbylo zatím jen slunce a mráz značící, že přeci jen existuje roční období odnepaměti zvané zima. Znakem podzimu a zimy malých měst jsou ulice a náměstí, kde lze potkat jen několik skupin turistů s kamerami a fotoaparáty běžících někam dál, aby prospekt cestovní kanceláře mluvil

Peetrs a Zdenál - Bezefšeho

foto: Tomáš Pohl ©

pravdu. Nejinak je tomu i v Telči. Přesto mě každoročně, po několika krocích po náměstí, znovu dostane nepopsatelný pocit, že se kolem mě objevily imaginární hranice štěstí, oddělující ono magické město od okolního světa. Víím, je to prchavé, pomíjivé, podmíněné mou dovolenou. Kolem chodí obyvatelé města, kteří v té kráse kolem žijí a jejich denní starosti je nutí zapomenout a v podstatě nevnímat. Vánoční Prázdniny v Telči se každoročně konají ve sklepech blízko zámku. Malý sál s malým pódiem je ideálním místem pro setkávání lidí, kteří se v podstatě všichni znají, minimálně od vidění, s muzikanty, kteří s sebou přinesou i malou vzpomínku na léto.

První večer, 27. prosince, jsem po páté odpolední zasedl do první řady vedle tří dívek, které střídavě nazývám óbrfanynkami či Devítkářkami. Jenže Olina, Katka a Jája nejsou samy a vozí na všechny akce svého Karla Třetinového, což je maskot, kterého vlastní každá z jedné třetiny. Karel má svou malou kroniku i své webové stránky. Medvěd přivítal přítomné, kteří podle něj přišli na Jarret. Připomněl, že větrná elektrárna v nedalekém Pavlově zásobuje proudem celou

Telč, pokud fouká vítr. Ale i přes tento krajinu hyzdící pokrok musel přejít ke druhému mikrofonu, neboť první mu patrně zvukař Luboš Novotný vypnul. Luboš patří k nezastupitelným živým součástem obou festivalů, stejně tak, jako i jeho žena Věrka, která se stará o to, aby všichni na jevišti byli vidět a především, aby byli krásní.

Malé pódium se oproti loňsku trochu změnilo. Vpředu se rozšířilo a v místech, kam loni hodil Pavel Jim Drengubák vánoční dárek v podobě svetru, se zúžilo. Bez ohledu na uvedené, nepříliš výrazné, kulturní reformy bylo nutno postavit prvního účinkujícího, pražskou kapelu **Bez efšeho**

, do dvou řad. Příznivci Zdeňka Zdenála Mňuka, kontrabasisty, majitele vozu Trabant 601 a vtipného glosátora museli napínat zrak, neboť Zdenál stál ve druhé řadě. Ten uvedené uskupení komentoval po svém, protože údajně ti krásní stáli vpředu a ti chytří vzadu. V zadní řadě stál i kapelník Michal "Mikloň" Miklánek a u bicích a perkusí seděl nový člen kapely Honza Noha. Znalci kapely pak hravě vyjmenují přední řadu: Petra Beleše, Vlastu Marušáka, blond Radku Geigerovou a tmavovlásku Hanku Jansovou (Gašpaříkovou). Není to tak dávno (ale to zpívala druhá kapela), kdy jsem fotil na křtu druhého CD kapely s názvem

Rim pim pim

, který se jednomu z diskutujících nelíbil pro svou údajnou líbivou veselost. Myslím si ale, že vážné názvy jako Hudba jsoucna či Má malá životní katarze (blbější názvy mě nenapadly) by tak dokonale nevystihly zvuk dvojtaktu, který jsem v éře reálného socialismu měl to potěšení několik let před sebou v kabině onoho Wunderwagenu slyšet. Zdenál uvedl jednu píseň jako tu, kterou má rád bubeník Honza Noha. Poté dodal, že Honza má rád všechny písně z repertoáru kapely. Bez jakéhokoli stínu nadsázky mohu ke kapele Bezefšeho říci, že na obou CD jsem nenašel nějakou výplňovou vatu. Na Bezefšeho je vidět i slyšet radost ze zpívání a hlavně kus pořádné práce. Obě děvčata jsou lepší a lepší, což při náročnosti repertoáru není jen tak. A tak znělo

Libo-li

i

Rim pim pim

, zněla

Skořápka

za podpory publika, zněla

Žízeň

jako dozvuk odpolední návštěvy kapely v hospodě U Marušky. Spirituály střídal jazz, no paráda. V přídavicích došlo na klasickou

Jezdím bez nehod

, kde jako pamětník stále vidím génia českého humoru Jardu Štercla, jak se ptá Milana Chladila v době jeho největší slávy, jakou spotřebu má krásná slečna sedící v krásné Felicii. Jen nevím, kdo z klasiků české populární hudby šedesátých let tu nádheru složil? Jako druhý a opět tradiční přídavek znělo

Děkuji

, píseň z válečného německého filmu zpívaná v originále mou láskou panem R.A. Dvorským. Vlasta Timil Marušák ji zpívá se stejnou láskou, s jakou podává tyto písně například Franta Vlček, a Radka s Hankou jsou vynikající sestry "Alanky", byť jen dvě.

Jako druhá a poslední vystoupila liberecká kapela **Jarret**. Nedávno ČT 1 vysílala "bílou vránu", tedy koncert kapely ze Staré pekárny. Občas jsem i rád, že vlastním onu černou skříňku za stodvacet korun měsíčně. Jarret s sebou tentokrát nepřivezl ani Bohouše Vašáka, ani Honza "Ropemana" Provazníka. Bohouš patrně slavil vánoce se ženou a Honza Provazník studuje v Paříži. Pokud Honza studuje hudbu, pak nechápu proč, když by spíše měl učit. Namísto obou zmíněných "klasiků" přijel s Jarretem Marek Ottl, označený Markem "Basákem" Štulírem za hudebního amatéra. Příznivci kapely vědí, že tento "amatér" hraje v divadle F.X. Šaldy v Liberci a má vlastní orchestr, se kterým zpívá k tanci a poslechu Hanka Skřivánková. Marek byl sice ukryt vedle Honzy Nohy ve třetí řadě, ale i tam podporoval kapelu minimálně šustěním vajíček, což, podle Marka Štulíra je úkolem slečen dovezených kapelníkem. Jenže krom šustění zněl Markův trombón a v konečné fázi i famózní klávesy. Popisovat výkon Jarretu jako zářící oběžnici kolem hvězdy jménem Hanka Skřivánková by bylo opakováním superlativů. Jen mě vždy nějak napadá při pohledu na ankety, žebříčky "celebrit" a různé slávky a neslávky, že sto kilometrů od Prahy žije malá blond žena, které by ony "celebrity" mohly nejvýš vařit kafe a nosit kabelku. Publikum, stejně jako u Bezefšeho, nešetřilo hlasivky, ani dlaně, a tak Jarret čtyřikrát přidával. Zněli

c non sunt leones

a tři koledy, při nichž se mužská část kapely dočasně změnila v telčské pištce a Honza Noha prokázal, že je skutečně jedním z nejlepších zpěváků kapely. A tak skončil první den festivalu.

Druhý den, 28. prosince, začal sluníčkem na mráz. V kavárně na náměstí jsem potkal u teplých nápojů část Jarretu v čele s Hanku Skřivánkovou. Popřáli jsme si hodně štěstí a zdraví s přáním "zase někdy někde". Televizní večerní díblík hlásil obvyklé veselé "sněhánky", což mi zprotiví i ladovskou zimu. Cestou na večerní koncert jsem potkal Pepíka s Jitkou, manželskou dvojici, vedle níž již třetí rok sedávám v první řadě na zámeckém nádvoří. Manželé mi řekli, že potkali Vlastíka, takže staré známé tváře se začínají sjíždět, tedy nikoliv ve smyslu drogového slangu. Dramaturgii zatím nelze než chválit. Po prvním dramaturgicky bezchybném večeru dal vedle sebe Medvěd i druhý večer dvě kapely, které k sobě dokonale ladily.

Jako první vystoupila v podstatě domácí **Draga Banda**. Nějak jsem se tomu uskupení v minulosti řízením osudu vyhýbal. Víím, že kapelu založili Matěj Kolář a Predrag Duronjič. Kapela v různých sestavách (ten večer i s Vojtou Kolářem na perkuse s mnoha názvy) hraje styl, který lze těžko jednoduše nazvat a zařadit. Bývá nazýván world music, roots music či etno. Na jevišti

Katka García dorazila do Telče až z Dublinu

foto: Tomáš Pohl ©

zněly melodie z Řecka, z Balkánu, ale i z Jihlavska a Telčska. Matěj Kolář střídal klasické housle s nástrojem zvaným skřipky - dyndy, na němž se hrála lidová hudba až do světové války. Matěj občas oblékl i mongolský kroj, když chtěl zdůraznit svéráznou úpravu písně ze Sušilovy sbírky. Sdělil, že jejich písně nejsou žádné "minutové rádiovky", nasadil si na hlavu lidovou čapku a písní

Opatruj tě Bůh

vyjádřil protest proti úložišti jaderného odpadu v Jižních Čechách. Řada písní z Jihlavska je psána v němčině. Není divu, protože v Jihlavě byla značná německá menšina. Jenže Draga Banda doplnila původní text o španělské motivy. Draga Banda je vše jiné, než dnes tak často hrané módní variace na "lidový" motiv. Z projevu kapely je znát pečlivé čerpání z historických pramenů, tedy velká znalost. Nejde ale o nějaký akademický projev, ale o živou hudbu, která dokáže lidi rozhýbat a dát jim dobrou náladu. Zkrátka míjení se s kapelou Draga Banda bylo mou velkou chybou.

Zpěvačku **Káťu Garcia** jsem slyšel a viděl naposledy v létě v Telči. Jenže to měla za zády Malinaband či svou kapelu Dún an Doras. Ten večer ale vystoupila Káťa "pouze" s

Lubošem "Máčou" Malinou

a jeho banjem a irskou flétnou, ze své kapely si přivedla kytaristu

Petra Košumberského

a celek byl doplněn baskytaristou

Adamem Stivínem

. Medvěd uvedl uskupení poznámkou, že Luboš Malina byl první, kdo projevil přání vystoupit na Vánočních prázdninách, o jejichž zrušení Milan uvažoval. Dá se tedy říct, že Luboš Malina tedy vlastně letošní festival zachránil. Luboš upřesnil informaci, když uvedl, že vznik doprovodného tria se váže na chebský festival, kdy v té době nemohla ani kapela Káti, ani Malinaband. Stačilo tedy pozvat Petra Košumberského a zavolat Adamu Stivínovi a věc byla hotova. Luboš Malina vydal zatím demo a deska bude prý následovat brzy. Bližší časový údaj nezazněl. Káťa Garcia žije v Dublinu, ale do Telče dorazila. Některé písně zněly v irštině, což je keltský jazyk, jímž podle Kátiny informace hovoří patnáct procent obyvatel Irska. Irsko nemělo veselé dějiny a ani současnost není příliš veselá. Boje za nezávislost, "bramborový" mor, terorismus a další události v životě národa daly vzniknout krásným, ale smutným písním. Nezněly ale jen klasické balady či instrumentálky, ale i písně současné. Například skladba *Večírek*

z dílny dua s názvem The Galic Hit Factory, vypráví o dvou lidech, kteří by se chtěli sblížit na večíрку, ale nesmělost je dala na opačný konec místnosti. Káťa zdůraznila, že text, který držela v ruce, zpívá se souhlasem autora. Zněly i dvě instrumentálky z dílny interpretů. Skladba Petra Košumberského zatím nemá název, ale zato

Dračí studnu

Luboše Maliny jistě znají příznivci Druhé trávy. Katka, s delšími vlasy než měla v létě, štíhlejší, opět dokázala, jaká je zpěvačka. Zpívá s lehkostí, velmi dobře frázuje a září jako sluníčko. Myslím, že i zde by bulvárové celebrity mohly, stejně jako v případě Hanky Skřivánkové, Kátě vařit a nosit kafe. Publikum ani tentokrát nechtělo Káťu a její trojici pustit z podia, a stejně jako u Jarretu zněly čtyři přídavky. Mezi nimi i

Parting Glas

Není to tak dávno, co bylo léto

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Čtvrtek, 04 Leden 2007 04:00

z alba Afterparty a poslední skladba o irských chlapcích, chodících na Štěpána na koledu, v dospělosti umírajících v boji, či žijících jako vyhnanci v cizích zemích.

Představení skončilo a zprávy kuřáků ze dvora hlásily husté sněžení. Do Telče, plné irské hudby, přišla česká zima.